

Wessely Gábor

Bolti sztorik

Blamázs

A pénztárosnő felszisszent.

– Na, megint egy pályatévészett, vevőruhellő kereskedő – gondoltam, és igyekeztem menteni a menthetőt. Megpirongattam a lánykámat, hogy meglökte az ifiasszony kezét, s így a vonalkódolvasó masina kétszer könyvelte el gyanaszt a halkonzervet.

– Csak azt vedd el, amivel a néni már végzett, ne kapkodj! – folytattam, gyanítva, hogy ekkora balhé ebben az üzletházláncban talán még sosem történt.

A sértett fél elkérte kolléganőjétől a törülközcsot, elvégezte a szükséges műveleteket, és hangtalanul szembe-sítette tovább a fogyasztói társadalom produktumait a csipogó automatával.

Mosolyszünet. Fényszegény tél. Hervatag áruk, melankolikus vevők, idegbeteg eladók. Ez a nő is tiszta pipa, de legalább türtőzteti magát – elemeztem a szituációt, s közben azon spekuláltam, mit mondhatnék még kedvest, szépet neki, hogy érezze szolidaritásomat, megértse, hogy vele vagyok, tapasztalatból ismerem a dolgozó ember sanyarú sorsát – akit mindenki macerál, hátráltat, rugdos –, és jobb belátásra bírjam. Tudom, hogy az én Vikim egy fegyelmetlen csitri, amolyan minden lébe kanál ötödikes, de mégsem pofozhatom fel itt, mindenki előtt. Majd otthon megkapja a magáét! Még ilyen blamázszt!

Időközben elfogytak a futószalagról az általunk vásárolt nyero termékek, fizettem, és lesújtva távoztam. Mérgesen, büntudattal, kedvtelenül. Nem sikerült elsimítani az ügyet.

Ekkor azonban valami történt. Hangok csiklandozták meg a dobhártyámat:

– Nem a kislány volt ám a hibás!

Oké, régen jártam fülészeten, de csak azért, mert azt hittem, nincs baj a hallásommal. Visszafordultam. És egy Sherlock Holmes-i pillantással, minden kétséget kizáróan megállapítottam, hogy nem hallucináltam, ezek a tündéri szavak valóban elhangzottak, méghozzá a pénztárosnő ajkáról. Ott állt a karácsonyi fényektől csillogó lampionok alatt, és mosolygott.

Egyszerű rutinellenőrzés

A pénztárosnő megkér, hogy emeljem fel a kosaramat. A vesszőkosár a bevásárlókocsiban van, s ő a futószalagos pultról nem látja rendesen, hogy nincs-e még valami alatta, mögötte. Minden megvenni kívánt cuccot felraktam már a szalagra, de biztos, ami biztos; megnézi, hátha „véletlenül” ott maradt tíz deka parizer a kosár takarásában.

Kicsit zavar a dolog, mert még sosem néztek bolti szarkának, a hölgy viszont nem érti, hogy miért kell ezen fennakadni. Sosem lehet tudni, hogy

melyik vevőben mi lakik. Olykor angyalarcú az ördög is. Ő résen van, én meg fogadjam el, hogy ez a dolga. Nem több ez, mint egyszerű rutinellenőrzés.

Oké, túlteszem magam rajta, pakolok s fizetek: 5120 forint. Van a zsebemben egy fél marék apró, odatartom a hölgy orra elé, hogy vegyen ki belőle 120 forintot, mert a másik kezem foglalt. Kiveszi, én meg megkérem: mutassa meg, hogy valóban annyit vett-e el, s nem többet. Meglepett arcot vág, én viszont nem értem, hogy miért kell ezen fennakadni. Egyszerű rutinellenőrzés. Avagy: bizalmatlanságért bizalmatlanságot.

Beszólás

Felszólít a pénztárosnő, hogy fordítsam be a bevásárlókocsit, menetiránnyal szemben, a kassza mellé. Mondom, nem fordítom, mert így, lazán kitolva nekem sokkal kényelmesebb pakolászni. De, fordítsam be, mert ez a szabály! Én meg szeretném írásban látni ezt a rendelkezést, mert újságíró vagyok, és írnék róla! Akkor ő hívja a biztonsági őrt! S már riasztja is a mikrofonján át.

Érdekes: két napja voltam a szomszéd városban, ugyanennek a kereskedelmi láncnak az üzletében, és ott semmi keménykedést nem tapasztaltam. Mindenki úgy pakolt, ahogy akart. Ám ez itt most senkit nem izgat, a sor áll, péntek van, jó sokan várokoznak. Egy idősebb úr, mögöttem kettővel félhangosan ismételteti: Haladjunk már! Haladjunk már! Két karton sört tett a futószalagra, nyilvánvalóan ez lesz a hétvégi túléllőkészlete, s máris nagyon szomjas. A szomszéd kasszánál egy másik úr

mutatja, hogyan kell 180 fokkal megfordítani a kocsit, mert azt hiszi, nem értem a csíziót. Ha mondanám, hogy nemcsak újságíró vagyok, de mérnök is, akinek erőssége a szög mérés, tutira meglincselnének. Ezeknek harcoljak én ki szabadságjogokat? Egy frászt! Befordítom a kocsit, gyerünk!

A hölgy dobálja a cuccaimat, alig győzöm lefékezni őket a szalag végén. Szerencsére nem vettem sok mindent. Emelem a bankkártyámat a csipantáshoz, mire epésen megkérdezi: Kártyával fizet, mert nem vagyok gondolatolvasó?! Azzal.

Ekkor érkezik nagy lendülettel a biztonsági őr, de mérsékli a tempót, mert látja, hogy nem lesz szükség testi kényszer alkalmazására. Még nem is kérdezi, de már fennhangon közli vele a kolléganője, hogy mi történt: A vevő azt mondja, hogy ő újságíró, és rá nem vonatkozik a szabály!

Eddig azt hittem, hogy csak a bulvársajtóban szokás az ilyesfajta csúsztatás, ám úgy tűnik, a kereskedőknél is működik. Mondom az örnek: Kérem a rendelkezést írásban, vagy ha nincs kinyomtatva, adok egy mail-címet, és küldje el! Kikerekedik a szeme, mint akitől azt várják, hogy változtassa borrrá a PET-palackos ásványvizet, de rendes, udvarias, békítget. Ott vannak fenn a kamerák – mutatja –, így látnak rá jól a kosárra. Biztosan az ön munkahelyén is vannak betartandó előírások, tőlünk ezt követelik meg.

Így már oké, én kérek elnézést, felejtsem el a dolgot! Közben eszembe jut, amit az egyik ismerősömtől hallottam pár napja, hogy ez a környéken a legolcsóbb üzlet, s ennek megfelelő anyagi és erkölcsi szintű a vásárlóközönség jelentős része. Magyarul: itt van

a legtöbb lopás. Felfogtam, rendben, őr balra el.

Pakolászok a kocsiból a szatyromba, mikor egy fojtott hangot hallok: Remélem, nem szólt be a pénztárosnak, mert ő a barátnőm! Egy fiatalember nyomkodja az okostelefonját a rakodópult végénél. Biztosan várja élete párját, hogy műszak végén hazavigye. S még hozzát teszi: Mindent hallottam.

Nuku vita, tömör válasz: Nem szóltam be. A srác a fiam lehetne. Kedvem

volna megkérdezni, hogy otthon, az édesapjával is így beszél-e, ilyen iskolázatos stílusban? Vagy: ha mindent hallott, akkor mi a tisztázandó? Nem érzékelte, hogy ki kinek szólt be a bankkártyás jelenetnél? Ám manapság, a tanárt verő diákok korában, jobb az óvatosság. Melyik hatvanéves főszerkockázatná meg, hogy visszaszólva beszéljon egy harmincéves csávónak a keresztény Európában, a 21. században?

Jankó-Szép Noémi, *Jéghegyek* (kerámia, üveg, fém, merített papír, 2023)